

Årsberetning 2025 for DN Rudersdal

Møder og arrangementer hele året rundt

I 2025 har DN Rudersdals bestyrelse afholdt 6 bestyrelsesmøder og et årsmøde. Vi har desuden været godt repræsenteret i vores nordsjællandske samråds tre møder. Steen, Jitka og Margrethe deltog på Det Grønne Landsmøde i april i Vejle, som igen i år var en succes og god inspiration til vores arbejde.

Derudover har der været godt gang i den på arrangementssiden.

Februar og marts: De nyeste aktive fik en introduktions til DN, og der blev afholdt et kursus i Podio for alle. Podio er DN's og lokalgruppernes samarbejds- og arkivplatform.

Den 6. april havde Affaldsindsamlingen stationer i Bistrup, Skodsborg og Holte, samt flere skole/privat-initiativer. Vi havde også et samarbejde med Rudersdal Bibliotekerne om eventet med relevant bog-udstilling og udlån af affaldstænger.

26. april blev National Bæredygtighedsdag afholdt på Birkerød Bibliotek, hvor Catherine og Milli deltog med formidling om naturpleje.

Vi havde en god dag med konkurrencer for børn, quiz og formidling på Hortedagen den 14. juni. Margrethe, Steen, Stina og Jitka fik underholdt mange børn og åbnet de voksnes øjne for de mange kloakoverløb til vores vandmiljø.

15. juni afholdt Per en herlig tur i Vaserne på De Vilde Blomsters dag. Der var besøg fra hele landet.

I september inviterede vi for anden gang nye medlemmer og andre interesserede til introduktionsaften om DN og arbejdet i vores lokalafdeling. Seks-syv nysgerrige mødte op og hørte om arbejdet med fredninger, naturpleje og vandmiljøet.

Desuden var Jitka, Kirsten og Margrethe til stede med vores foldere, quizzer, sommerfuglekærlighed og overløbsplakat til Birkerød Kulturnat den 12. september.

27. september hjalp vi forskere på DTU med at invitere borgere til at deltage i deres videnskabelige arbejde om ny målemetoder til kemikalier i vandmiljøet. Borgere samlede vandprøver langs Mølleåen og de store søer. Der var god opbakning og interessen for resultaterne stor. I april 2026 afholder forskerne et foredrag om resultaterne på Birkerød bibliotek.

Og så blev det kommunalvalg, hvor vi sammen med Klimabevægelsen afholdt et brag af et Grønt Valgmøde den 30. oktober med ca. 100 borgere og politikere. Det var utroligt positivt at opleve hvordan alle partier bakker op om at der skal gøres noget for den katastrofale tilstand i vores søer, åer og kystvande. Steen, Margrethe og Marianne lagde et kæmpe arbejde i planlægningen og det forløb med en fantastisk god stemning, hvor borgere og politikere havde god tid til at lytte til hinanden. Vi havde allerede tidligt på året udvalgt vandmiljøet som mærkesag og produceret en kommunalvalgsfolder til formålet.

På årsmødet 13. november var ca. 20 personer mødt op for at høre professor Karen Timmermann give sit syn på håb for havmiljøet.

15. november deltog vi i Folkets Klimamarch i København sammen med Klimabevægelsen for at minde politikerne om at den grønne dagsorden stadig skal prioriteres.

Vi har produceret 9 nyhedsbreve til vores mere end 1500 abonnenter, adskillige facebookopslag, samt opdateret vores lokale folder og hjemmeside.

DN deltager i råd, udvalg, m.m.

I kommunen er Steen udpeget som repræsentant til Klimarådet og siden maj 2025 også til Folkeoplysningsudvalget som repræsentant for de grønne organisationer (Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening, DN samt kommunens Klimaråd og Grønt Råd). Karsten er vores repræsentant i Grønt Råd. Marianne formåede gennem en effektiv valgkamp, at blive valgt som borgerrepræsentant til Novafos bestyrelse.

Høringssvar

DN Rudersdal har indsendt to høringssvar i år. Det første til Naturstyrelsen om "Forvaltningsplanen for Søllerød Kirkeskov og Rygaard", hvor vi opfordrer til bedre balance mellem muligheden for fritidsaktiviteter og målet om at øge områdets biodiversitet.

Det andet høringssvar var til den netop vedtagne "Biodiversitetsstrategi" hvor DN Rudersdal anerkender, at kommunen tager et vigtigt skridt mod at styrke naturen lokalt. Strategien viser forståelse for, at biodiversitet er grundlaget for et sundt miljø og et velfungerende samfund. Men ambitionsniveauet er for lavt. Strategien bør forpligte til en forbedring af naturtilstanden, ikke blot en fastholdelse. Uden en konkret handleplan med mål, tidsfrister og finansiering risikerer strategien at blive et katalog af gode intentioner uden reel effekt.

Vandmiljøet kom på den politiske dagsorden i 2025

At opfylde EU's vanddirektiv og de nationale vandmiljøplaners mål om god økologisk tilstand i vores vande i 2027 er heller ikke noget som kommer til at ske i Rudersdal kommune. Men i år skete der trods alt noget i den forurenede andedam! Bekymrede borgere debatterede flittigt Birkerød søs tilstand og samtidig blev et borgerforslag om at redde Sjælsø oprettet. DN støttede op om dette og hjalp med at samle tilstrækkeligt med underskrifter, så borgerforslaget blev forelagt kommunalbestyrelsen.

Debatten om Birkerød sø førte til et temamøde arrangeret af kommunen i maj. Kommunens konsulenter informerede om en forundersøgelse med henblik på efterfølgende sø-restaurering, som kommunen har igangsat for statslige midler. Samtidig kunne Novafos fortælle at udledningerne til søen er nedbragt med 50%, hvilket indikere at en sø-restaurering formodentlig kan betale sig. Polemikken har resulteret i nedsættelsen af en politisk Følgegruppe for vandmiljø, som skal prioritere kommunale indsatser for vandmiljøet i 2026. I kommunens budgetaftale er desuden afsat midler til både overvågning og sø-restaurering. Vandmiljøgruppen vil følge dette tæt, mens vi venter på separatkloakeringen.

I møder med forvaltningen og debatindlæg har Michael desuden sat fokus på at Lokal Afledning af Regnvand på borgeres og kommunens matrikler kan bidrage til mindre spildevandsbelastning når det regner. DN ønsker at kommunen sætter endnu mere fokus på løsninger som kan afbøde forureningen nu og her.

Hvem har ikke hørt om Grøn Trepert?

Året startede med god energi omkring Trepartsarbejdet, hvor Marianne blev en del af baggrundsgruppen for Grøn Trepert Øresund – altså den Trepert ud af 21 nationale, som Rudersdal er en del af. Kommunen inviterede til et enkelt møde og derfra hørte vi ikke mere, end hvad vi har kunnet opsnappe på kommunens hjemmeside. På trods af at DN på landsplan er en del af Grøn Trepert, har Rudersdal kommune ikke inviteret os til at deltage i planlægningen af kommunens opfyldelse af målsætningerne.

Erik Arvin har gennem sit arbejde som bestyrelsesformand for Birkerød Vandforsyning arbejdet utrætteligt for at vække politikernes interesse for en grundvandspark omkring Birkerød. Det blev hurtigt klart for os, at

der er store fordele – både for rent drikkevand og naturen - ved at beskytte et endda større område mellem Blovstrød, Allerød, Furesø og Birkerød, da Københavns og Århus universiteter anbefaler området til et større sammenhængende naturområde for at beskytte og fremme biodiversiteten. Erik har derfor udarbejdet en vision for Ravnsholt-Birkerød Naturpark og utrætteligt formidlet betydningen for biodiversitet og grundvand til politikere og forvaltning i alle implicerede kommuner.

På trods af vores ønske om dialog med kommunen om Grøn Trepert og Eriks store arbejde, lader det til at Rudersdals politikere endnu ikke har forstået betydningen af projektet og derimod satser på udtag af små lavbundsområder omkring Maglemosen og senere skovrejsning. Den oprindelige mindre grundvandspark er dog på agendaen og beskrevet i handleplaner for Novafos. Det er ærgerligt at vi ikke har politikere, der tør gå ind i dette tværkommunale projekt endnu. Både Jitka og Erik har skrevet debatindlæg om natur-og grundvandsparken bl.a. sammen med Furesø DN. Vandmiljøgruppen giver sig ikke på dette vigtige område og planlægger mere samarbejde med vores DN-venner i nabokommunerne og andre aktører.

Biodiversitet og naturpleje

2025 har budt på de sædvanlige vejrmæssige udfordringer; for meget regn, for lidt regn - uforudsigeligheder der gør planlægning af naturplejen svær! For andet år i træk var der tørke i april, hvilket påvirker nogle planter negativt; de bliver små, krumme og ruste! Men da vi er smidige og "omstillingsparate" (som det jo er smart at sige) tilpasser vi os de givne forhold og holder nøje øje med fænomenerne.

Vi har haft et travlt år i naturpleje regi; de faste områder på Attemosevej, Nærum Eng og Parcelvej er blevet udvidet med et område i Furesøparken nord for Malmmosen. Vi kalder området "Mikaels Eng" efter tidligere formand Mikael Sundby, der varetog plejen med eget le-laug. Efter Mikaels død er plejen overtaget af DN's faste le-laug på 4 personer. Mikaels Eng skal delvis genoprettes pga. manglende slåning - nu med fokus på sommerfugle værtsplanter. Der er blevet slået med le både forår og efterår, og Catherine har registreret planter. Vi har desuden noteret os at der lugter rigtig grimt ved den lille sø bag Novafos-anlægget. Formodentligt endnu et af de mange spildevandsoverløb.

Vi fortsætter samarbejdet med kommunen og dens entreprenører og udveksler konstruktive råd ang. det praktiske arbejde, plejetechnik og særlige udfordringer. Vi blev f.eks. gjort opmærksomme på at slåning i oktober på en bestemt strækning ved Hestebækgaard resulterede i at mange paddere blev slået ihjel da biodiversitetsområdet ligger tæt på på en sø hvor paddere går i hi i det høje græs. Entreprenørerne indstillede selv arbejdet, da de opdagede dette og finder på andre løsninger.

Vi søger hele tiden at optimere plejetechnik og indhente viden til gavn for planter, insekter og smådyr. I den forbindelse efterlyser vi kvalificerede råd til pleje af vandløb, da der er kildeudspring både på Attemosevej og på Nærum Eng.

På Parcelvej har vi fået grønt lys til at afprøve "assisteret plantning" med tilplantning af insektvenlige, hjemmehørende planter til berigelse af området.

Catherine har krydset kommunegrænsen og bistået et spændende projekt i Herlev med etablering af biodiversitetsområder i et almenbygget boligbyggeri. Le-teamet har opfølgende været til høstfest og demonstreret plejetechnik.

Catherine har tilset og registreret planter på Havarthigården, der er godt i gang med biodiverse tiltag og haveanlæg. Plejeplanen på Søllerød Kirkes epidemigrav lykkedes for første gang med blomstrende orkideer! Også her er der et godt samarbejde med gartnere og landskabsarkitekt. Sletten i Nærum (ej at forveksle

med Nærum Eng) har fået ny kommunal plejeplan, og Margrethe vil holde møde med beboerbestyrelsen for området for at orientere og aktivere dem i forhold til naturpleje.

Vi efterlyser stadig flere til le-teamet og det praktiske arbejde, og har gennem et arrangement på Birkerød Bibliotek hvor genbrug og bæredygtighed var tema, blevet opfordret til at etablere biodiversitets områder i Birkerød med dertilhørende le-laug.

Jitka har kontaktet lokale gymnasier, så elever kan aktiveres i den praktiske naturpleje og kendskab til planter og naturpleje inddrages i undervisningen. Vi venter spændt på tilbagemeldinger!

Sommerfugleambassadørerne flyver højt

Margrethe og Catherine er Sommerfugleambassadører i Rudersdal. Margrethe lagt en del kræfter i at etablere et landsdækkende netværk for Sommerfugleambassadører i samarbejde med Karin Therkelsen fra Furesø. Netværket er nu etableret og der er repræsentation fra 17 forskellige kommuner.

Vores primære aktiviteter er rettet imod indgåelse af partnerskabsaftaler med private virksomheder og institutioner, se eventuelt: <https://sommerfuglepartner.dk/bliv-partner>

Vi har i det forløbne år indgået partnerskabsaftaler med fire nye partnere: Hesselbækgaard planteskole, Solstrålen Børnehuse i Nivå, Topsil i Frederikssund, Erhvervsakademi København - afd. Hillerød. Derudover har vi deltaget i årligt møde med beboere i boligforeningerne Birkebo og Lejerbo vedrørende omlægning af græsplæner til naturvenlige arealer.

Sidst, men ikke mindst har vi deltaget /selv forestået bioblitz i Nørreskov Park, i Søllerød Golfklub, samt på et grønt område ml. Damgårdsvej og Turistvej i Bistrup.

Fredningerne fylder altid

Vi har i det forløbne år haft ganske mange sager fra Fredningsnævnet (for København) om dispensation fra en fredning (som vi jo er så privilegerede at have rigtig mange af her i kommunen). I langt de fleste tilfælde har Fredningsnævnet gennemført en besigtigelse på stedet - en god arbejdsform, hvor alle parter kan komme til orde, og nævnets medlemmer ved selvsyn kan forholde sig til ønskerne og den mulige påvirkning af det fredede område.

I næsten alle tilfælde har vi været enige i kommunens (tilsynsmyndighedens) indstilling mht. om der bør gives dispensation og vilkårene for den (f.eks. om materialevalg på bygninger, belysning i terrænet, terrænændringer og pleje af den omgivende natur).

Vi har dog haft enkelte sager, som skiller sig ud og derfor skal omtales særskilt:

I forsommeren foretog Paul Bergsøe Kollegiet (Skodsborgvej ved Nærum) nogle ganske voldsomme indgreb i parken ved kollegiet - fældning af træer og rydning af krat. Parken er omfattet af Mølleåfredningen, og der må ikke gøres indgreb uden forudgående tilladelse fra Fredningsnævnet. Indgrebets voldsomhed foranledigede en lokal borger til at kontakte os, hvorefter vi kontaktede kommunen, som straks gav standsningspåbud. Status p.t. er, at vi har gennemført en besigtigelse med medarbejdere fra kollegiet og kommunen. Der er taget skridt til at få udarbejdet en plejeplan, som vi i den sidste ende skal godkende. Derefter udestår i øvrigt et større arbejde med plejeplaner for alle private arealer i Mølleåfredningen, et arbejde, som indtil nu er blevet forsømt.

Kommunen vil gerne have skovrejsning på et areal på godt 8 ha. på østsiden af motorvejen mellem Langhaven og Gl. Holtevej. Området er fredet som en del af fredningen af Holtegård. Fredningen har som

formål at bevare det åbne landskab, som er præget af marker og dyrket landskab med vid udsigt. Vi vil gerne arbejde positivt med skovrejsning, bl.a. som en del af Den Grønne Trepert, men lige præcis på det areal vil det være i direkte strid med fredningens formål. Efter dialog med DN's fredningsleder i Masnedøgade har vi meddelt Fredningsnævnet, at vi ikke kan anbefale projektet. Vi ser gerne skovrejsning, men ikke lige der, af alle steder i kommunen.

Som en særlig kommentar kan det tilføjes, at vi har diskuteret, hvordan vi skal forholde os til de dispensationssager, der forventeligt vil udspringe af den grønne omstilling med nye energianlæg i landskabet - vi har allerede haft flere sager om opsætning af solceller på tagflader og i terrænet inden for en fredning. Konsekvenserne af den - forhåbentligt snarlige – separatkloakering med forsinkelsesbassiner i terræn, også i fredede områder, har vi ligeledes haft oppe at vende i gruppen. Vi skal ikke stå i vejen for den grønne omstilling, men vi må og skal holde en balance mellem indgreb på den ene side og formålet med at frede arealerne på den anden.

Tak for i år.